

2021 Kerkstraat, Beernem: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: VBS Sint-Joris
Kerkstraat 9, 8730 Sint-Joris (Beernem)

Auteurs: Dieter Verwerft, Jari Hinsch Mikkelsen en Frederik Roelens

Uitvoerder: Raakvlak
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

© Raakvlak, maart 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

Kerkstraat, Beernem: Programma van Maatregelen

Inleiding

De Vrije Basisschool Sint-Joris plant een nieuwbouwwolume bij de schoolgebouwen langs de Snippenlaan in Zedelgem. De oppervlakte van de geplande werken bedraagt 2.479,6 m². Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de Vrije Basisschool Sint-Joris samen met Raakvlak. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Dit onderzoek resulteert in een archeologienota.

Figuur 1: Het projectgebied op de orthofoto uit 2020 (AGIV)

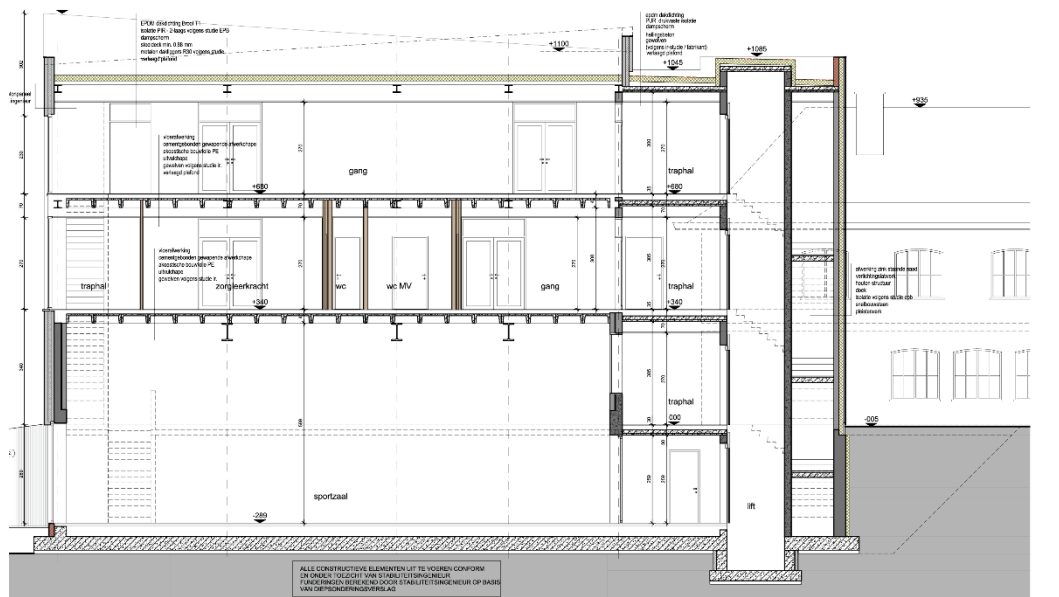
Het onderzoeksterrein ligt in Sint-Joris, deelgemeent van Beernem, tussen de Kerkstraat en de Vaart-Zuid, langs het Kanaal Gent-Brugge. Het perceel is groter dan 3.000 m², de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m² en de bestaande lijninfrastructuur is minder dan 1.000 m lang, waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het gewestplan beschouwt het projectgebied als 'woongebieden' (0100). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologie verwacht wordt of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem opgesteld.

Aanvankelijk voorziet het project in de sloop van een groot schoolvolume in het westelijk uiteinde van het projectgebied, alsook twee kleinere volumes. De voornaamste bodemingreep bestaat uit

een onderkelderd nieuwbouvvolume, aansluitend op de bestaande schoolgebouwen. In de rest van het projectgebied worden nieuwe verhardingen en graspleinen voorzien.

Figuur 2: Het geplande ontwerp

Figuur 3: Doorsnede van de geplande werken

Administratieve gegevens

Opdrachtgever: VBS Sint-Joris, Kerkstraat 9, 8730 Sint-Joris (Beernem)

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Kerkstraat 9, 8730 Sint-Joris (Beernem)

Bounding box:

80128.05499344679992646 202527.80040226137498394, 80163.03618256935442332 202498.24044146938831545, 80195.22115918455529027 202466.51198934519197792, 80165.77532951532339212 202447.56622296886052936, 80142.49258047454350162 202455.32713931580656208, 80122.86202736171253491 202468.10982506367145106, 80128.05499344679992646 202527.80040226137498394

Naam site: Kerkstraat, Beernem; afkorting: BE21KE

Kadaster: Beernem, 3e afdeling/Sint-Joris, sectie B, perceelsnummers: 80D, 89K en 90D

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek

Periode: maart 2021

Archeologische verwachting: sporen

Aanleiding van het onderzoek: sloop en nieuwbouw schoolgebouwen

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek blijkt het plangebied vooral beïnvloed door de aanleg van het kanaal Gent – Brugge. Op basis van historisch onderzoek en cartografische bronnen werd het kanaal ter hoogte van het plangebied aangelegd in het begin van de 17e eeuw. Deze werken brachten verregaande bodemingrepen met zich mee. Oudere bewoningssporen werden hiermee vermoedelijk reeds verstoord. Archeologisch onderzoek in de ruime omgeving van het projectgebied levert geen archeologische sites op.

Algemeen mag gesteld dat voldoende onderzoek is uitgevoerd in het projectgebied. Er is relatief grote zekerheid over de aardkundige opbouw en het grotendeels ontbreken van een goed bewaarde bodem. De boringen wijzen op een gevarieerde profiel met een zeer vergaande verstoring van de oorspronkelijke bodem. In alle boringen is een zeer dik antropogeen ophogingspakket herkend. Deze oppervlaktehorizont bestaat uit een opeenvolging van ophogingslagen, waarin zowel Pleistoceen zand als tertiair zand en verstoord zand zichtbaar is. Het pakket is minstens 188 cm dik ten opzichte van het maaiveld. Dit pakket is afkomstig van de aanleg van het kanaal Gent-Brugge in de 17e eeuw. In vier boringen is onder dit ophogingspakket een deel van de zandige moederbodem bewaard. De top van het Pleistocene zandoppervlak is verstoord. In de rest van het onderzoeksterrein verhindert een dieperliggende fundering of laag puinresten dieper boren. Deze laag ligt 82 tot 120 cm diep ten opzichte van het maaiveld. Op

basis van de combinatie van de resultaten van de boringen, de aanwezigheid van een kelder en de kaart Vandermaelen (1846-1854) bestaat een grote kans dat de funderingsresten en de verstoring van een deel van het terrein een restant zijn van verdwenen, 19e-eeuwse structuren, die zeker deels en mogelijk volledig onderkelderd zijn (of waren). De sloopwerken, verhardingen en groenaanleg situeren zich volledig binnen bestaande verstoringen, de bouwvoet van de bestaande gebouwen en het ophogingspakket.

De nieuwbouw zal plaatselijk de moederbodem raken. Het gaat hier echter over een zone met een laag archeologisch potentieel. Daarenboven is het moedermateriaal slechts plaatselijk bewaard, afgedekt door een 200 cm dik pakket en is de top verstoord. Op een terrein in een zone die gekenmerkt is door een lage dichtheid aan bebouwing in het verleden wegen de kosten van een proefsleuvenonderzoek- op die diepte en met een kleine oppervlakte - niet op ten opzichte van de beperkte kans op kenniswinst. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

Onderzoeksstrategie, - methode en -technieken

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.